

УДК 330

Оліх Л. А., к.е.н., доцент,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, м. Київ, Україна

ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ ЯК ПОШТОВХ ДО ЗМІНИ ПАРАДИГМИ СУСПІЛЬНОГО РОЗВИТКУ

На початку ХХІ століття основою розвитку економічних систем провідних країн світу стає впровадження інновацій, що базуються на комбінаціях технологій, зокрема електроніки і програмного забезпечення [1, с. 14]. Тобто спостерігається формування засад четвертої промислової революції. Поштовхом до її виокремлення як самостійного явища стає використання інтернету в усіх сферах діяльності, роботизація процесів як виробництва, так і надання послуг, використання технологічних платформ в управлінських процесах. Ключовими напрямками реалізації четвертої промислової революції у країнах-лідерах стали такі програми [2, с. 67]:

- «Індустрія 4.0» (Німеччина): центром уваги виступає узгодженість всіх інженерних компонентів, результатом чого є досконалий продукт.

- «Зроблено в Китаї – 2025» (Китай): швидкість створення ключових технологій через розвиток мережі кластерів, основним критерієм функціонування яких є ресурсоефективність.

- «Промисловий інтернет» (США): акцент на радикальних інноваціях у програмному забезпеченні.

- «Промисловий ланцюг створення вартості» (Японія): основне завдання – розширення експериментальних проєктів, спрямованих на формування високотехнологічної промисловості.

Отже, впровадження нових технологій є основою загальнонаціональних стратегій розвитку. Інновації стають доступними не тільки для компаній-лідерів ринку, а й виступає інструментом для розвитку і зміцнення новостворених підприємств і тих, які прагнуть працювати у довгостроковій

перспективі.

Основною метою впровадження нових технологій і продуктів вже не завжди виступає прибуток. Дана теза підтверджується прийнятою у 2015 році резолюцією Генеральної Асамблеї ООН «Перетворення нашого світу: Порядок денний в області сталого розвитку на період до 2030 року» [3]. У ній представлені 17 Глобальних цілей (Цілі сталого розвитку), що реалізуються через 169 завдань. Ідея даного документу не нова. Він прийнятий на зміну «Цілям розвитку тисячоліття» (термін реалізації завершився у 2015 році). Основна мета даної резолюції полягає у гармонізації діяльності людства загалом та у впровадженні нових технологій зокрема. Їх основою виступають: людиноцентризм – досягнення високого рівня життя населення планети через задоволення як первинних, так і вторинних потреб; екологічний баланс та збереження природи.

Акцент на зазначених напрямках призвів до становлення у другій половині 2010-х років нової парадигми розвитку суспільства – Індустрії 5.0. Її ключовою ідеєю є взаємодія «людина – технологія». У попередні періоди (Індустрія 3.0 та Індустрія 4.0) людина генерувала чимало технологій, які замінили її у багатьох напрямках діяльності. Вінцем людських досягнень став штучний інтелект та його широке застосування у різних сферах діяльності. Проте людина залишається єдиним суб'єктом, здатним впливати на технології – змінювати їх, спрямовувати у нові напрями застосування, генерувати нові технології. Тому важливим на даному етапі є збереження балансу «технології – морально-етичні цінності». Інструментом його дотримання і виступають цілі сталого розвитку.

Література

1. Оліх Л. А., Корнілова І. М.. Основи науково-технічної та інноваційної політики: навчальний посібник. Вінниця : ТВОРИ, 2021. 160 с.
2. Ривак Н. О., Керницька А. В. Ініціативи Індустрії 4.0 у країнах ЄС : досвід для України // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2020. Випуск 4 (144). 65-70.
3. Transforming our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development. Publisher: United Nations. 2015.